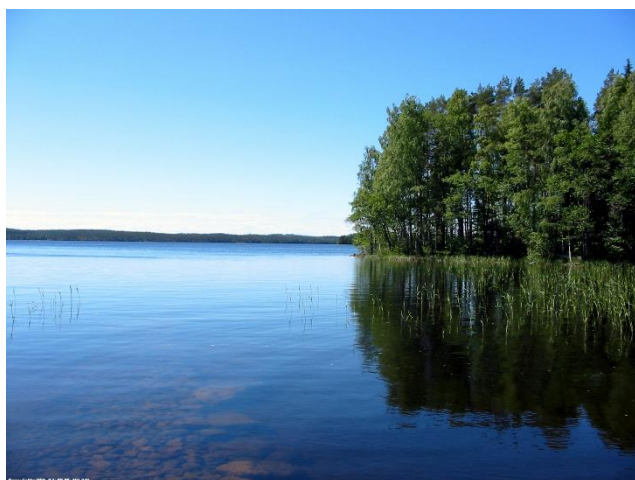

Satavuotias Suomi – turvallinen maa

Ari Korhonen
Raision kaupunginjohtaja

Sanassa turvallisuus kaikuu tunnelataus. Harva uskoi vielä hetki sitten, että ydinsodan uhka maailmassa on realismia vuonna 2017 Pohjois-Korean ja Yhdysvaltojen kiristyneiden välien seurauksena.

Yhteiskunnan turvallisuustilanne myös Euroopassa on muuttunut. Perinteinen kylmä sota Venäjän ja länsivaltioiden välillä ei ole enää ainoa pelkoa aiheuttava tekijä, vaikka tunnelma kiristyi Venäjän miehitettyä Ukrainan vuonna 2014.

Hybridisodankäynti on tullut osaksi Euroopan kaupunkien turvallisuutta horjuttavaa olotilaa. Hybridisodankäynnillä tarkoitetaan valtiollista tai ei-valtiollista alkuperää olevaa sodankäynnin omaista

toimintaa, joka on eräänlainen välimuoto perinteisestä sodankäynnistä terroritekoihin ja rikolliseen toimintaan. Turun puukotukset elokuussa 2017 olivat yksi esimerkki Euroopan kohtaamasta järjestäytymättömästä terrorismin uhasta.

Yhteiskunnan turvallisuus lepää monen eri toimijan käsissä. Valtio ylimpänä toimijana harjoittaa ulkopoliitiikkaa, päättää maanrajojen puolustamisesta ja toiminnasta maan rajojen sisäpuolella. Puolustusvoimat puolustaa ja torjuu sodanuhkaa, poliisi torjuu terrorismia ja rikollisuutta ja aluepelastus ja ensihoito auttavat äkillisissä tilanteissa. Myös kuntien toiminta on entistä korostuneempi osa yhteiskunnan turvallisuutta.

Kunnat vastaavat joko itse tai omistamiensa yhtiöiden kautta alueensa keskeisten vesi-, jätevesi ja kaukolämpöverkostojen ja infrastruktuurin ylläpidosta. Kunnat vastaavat alueensa ihmisten terveys- ja sosiaalihuollosta. Päivittäin kunnat ottavat vastuulleen päivähoidossa käyvät lapset, koululaiset ja opiskelijat. Kunnat mahdollistavat liikunnan ja kulttuurin harrastamisen ja edistävät tervehenkistä vapaa-ajan toimintaa. Kunnat vaikuttavat kasvatustehtävänsä kautta ihmisten asenteisiin ja muodostuviin elämäntapoihin.

Kuntien varautumisella tarkoitetaan suunnitelmia, joita kunnat laativat ennakolta varautuakseen häiriötilanteisiin. Tyypillisiä häiriötilanteita ovat sähkökatkokset, vedenjakelun häiriöt, myrskytuhot ja erilaiset palvelutuotannon hetkelliset keskeytykset. Vakavampia häiriötilanteita ovat ne, joissa sairastuu tai menehtyy ihmisiä. Valitettavasti tällaisiakin tilanteita sattuu.

Nokian vesikriisissä tuhannet sairastuivat. Juomavesi oli osittain tai kokonaan pois käytöstä yli kolme kuukautta. Jokelan ja Kauhajoen koulusurmat tapahtuivat ajallisesti melko lähellä ja päättivät monen nuoren elämän. Ne muuttivat myös koulujen suhtautumista varautumiseen pysyvästi. Sähkökatkosten vuoksi vanhainkoteja on jouduttu evakuoimaan. Siirtotoimenpiteet ovat monelle vanhukselle riski.

Kokonaisturvallisuutta tarkasteltaessa varsinaisen varautumisen rinnalla täytyy huomioida erityisen tärkeinä syntyvien vaaratilanteiden ennaltaehkäisevät toimet. Myrskytuhojen ja erilaisten teknisten häiriöiden ennaltaehkäisy osataan kohtuullisen hyvin ja varautuminen niihin on investoimista turvallisuutta lisääviin ratkaisuihin.

Jos asiaa tarkastelee maailmanlaajuisesti, eniten turvallisuuden kanssa on ongelmia siellä, missä on köyhyyttä ja syrjäytymistä, kunnalliset palvelut puuttuvat, ei ole demokraattisesti valittua johtoa ja pahimmillaan sisällissota runtelee aluetta. Myös Euroopan sisällä ongelmia esiintyy eniten lähiöissä, jotka ovat eristäytyneet muusta yhteiskunnasta ja joissa köyhyys, työttömyys, rikollisuus ja päihteet ovat arkipäivää.

Suomi on sadan itsenäisen vuoden aikana pystynyt kasvamaan levottomuuksien ajoista yhdeksi maailman turvallisimmista maista. Keskeisiä tekijöitä yhteiskuntarauhallemme ja sisäiselle turvallisuudellemme ovat tasavertaiset mahdollisuudet koulutukseen, terveydenhuoltoon ja sosiaaliturvaan. Kun Suomi on näiden lisäksi kyennyt korkean työllisyysasteen maaksi, on todettava, että elämme maailman parhaassa yhteiskunnallisessa innovaatiossa korkean ”turvallisuusaidan” sisäpuolella.

Suomea ja itsenäisyyttämme pitää pystyä kaikissa olosuhteissa puolustamaan, mutta turvallisuuden meille takaavat yhdenvertaiset edellytykset elämän ja tulevaisuuden rakentamiseen. Siinä kuntien palvelut ovat keskiössä ja niistä meidän tulee pitää kiinni.

Aiemmin sarjassa julkaistut kirjoitukset löydät [täältä](#).